

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/40/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113214370
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113214370.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa GENERAL FACTORING, a. s., so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO 35 838 825, zast. HMG & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, IČO 35 885 459, proti odporkyni K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/X, XXX XX D. D., o zaplatenie 1313,72 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici zo dňa 06. 10. 2014, č. k. 7C/104/2014 - 138, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 313,72 eur s 18,40 % ročným úrokom z omeškania od 22.12.2010 do zaplatenia a vo výške 9 % ročne zo sumy 1 313,72 eur od 12.08.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 78,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 332,81 eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že priznané plnenia vyplývajú z úverového zmluvného vzťahu právneho predchodcu navrhovateľa (Slovenskej sporiteľne, a.s.) uzatvoreného s odporkyňou dňa 29.12.2006 na dobu do 10.12.2011, kedy bola dohodnutá konečná splatnosť úveru. Podmienky predmetnej zmluvy odporca neplnil, úver nesplácal. Navrhovateľ pohľadávku voči odporkyni nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, pričom navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 17.02.2011. Súd posúdil návrh navrhovateľa ako dôvodný a návrhu navrhovateľa vyhovel v celom rozsahu z dôvodov, ktoré súd podrobne uvádza v odôvodnení rozsudku. Súd právne vec posudzoval podľa ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497, § 369 ods. 1 a 3, § 502 ods. 1), vrátane premlčania nároku (§ 387 ods. 1, 2, § 392 ods. 2, § 397). Odporkyňa vzniesla v konaní dňa 25.09.2014 námietku premlčania. Z predložených listín súd usúdil, že nárok navrhovateľa nie je premlčaný, pretože úver bol splatný 17.02.2011 (k tomuto dňu bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého úveru), potom veriteľ mohol svoje právo na zaplatenie nesplatennej časti úveru vykonať (uplatniť) najskôr 21.07.2011, kedy začala plynúť 4-ročná premlčacia doba podľa Obchodného zákonníka. Navrhovateľ podal návrh na súd dňa 22.05.2013, včas.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., zásady úspechu vo veci. Navrhovateľovi, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu priznal náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala odporkyňa v zákonnej lehote odvolanie, voči výroku, ktorým súd návrhu navrhovateľa vyhovel. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie alebo aby odvolací súd rozsudok zmenil a návrh zamietol, z dôvodu premlčania. Namietala, že danú vec mal súd posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nie podľa Obchodného zákonníka, pretože išlo o spor zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo je napokon konštatované aj v samotnom rozsudku. Poukázala na to, že pokiaľ podpísala „uznanie

a dohodu o úhrade záväzku na sumu 1434,08 eur“ stalo sa tak pod tlakom telefonátov navrhovateľa, ktorý ju k podpisu prinútil. Uzavretie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi. Ak bola plná suma úveru 663,88 eur, ako uvádza navrhovateľ, tak nech by úroky boli akékoľvek, je to viac ako 100 %, čo nie sú úroky zákonom prípustné.

Navrhovateľ navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť alebo odvolanie odporkyne odmietnuť. Uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 69,45 eur.

Podľa jeho názoru súd dostatočne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Pokiaľ odvolateľka namieta nesprávnu aplikáciu právneho predpisu, a to Obchodného zákonníka namiesto Občianskeho zákonníka, navrhovateľ sa s takýmto názorom nestotožňuje. Tvrdenia o tom, že v prípade, ak ide o spotrebiteľskú zmluvu, je daná na posúdenie právneho vzťahu výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka nemá žiadnu normatívnu oporu a prieči sa lex specialis ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti navrhovateľ poukazuje na konkrétne rozhodnutia Krajských súdov v Trnave, v Nitre, v Banskej Bystrici, v Žiline, aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v obdobných veciach, z ktorých vyplýva rovnaký názor o potrebe aplikácie Obchodného zákonníka aj v spotrebiteľských veciach, aký zastáva navrhovateľ.

Navrhovateľ okrem uvedeného namieta, že odvolanie odporkyne nie je podané v súlade s príslušnými ustanoveniami O. s. p., pretože odporkyňa v odvolaní nešpecifikuje v akom rozsahu rozsudok napáda a ani nenavrhuje žiadne ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré doteraz neboli v konaní uplatnené, a ktorými by bolo možné odôvodniť podanie odvolania.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací súd preskúmaním zistil, že prvostupňový súd nesprávne právne vec posúdil. Pri ustálení právnej kvalifikácie zákonného dôvodu priznania nároku vychádzal z ustanovení Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), avšak prejednávajúcu vec je treba posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov).

Právna úprava s účinnosťou od 13.06.2014, v zmysle novely ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa stanovila jednoznačne, že „na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Ide o zásadnú zmenu. Dosiaľ sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala právna úprava o neprijateľných podmienkach. Ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy, účinnej od 13.06.2014, je treba pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľom, t.j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. To znamená, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že ich vzťah sa bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to platí aj pre tzv. „absolútne obchody“ upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné vzťahuje Občiansky zákonník. Potom, napr. zásadná zmena nastáva v dĺžke premlčacej doby, podľa Občianskeho zákonníka § 101 je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka § 397 je všeobecná premlčacia doba štvorročná. A zásadná zmena spočíva aj v tom, že v zmysle novely zákona č. 250/2007 Z. z. vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014 v zmysle § 5b orgán (v tomto prípade súd) rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu (ex offa) na premlčanie nároku (na rozdiel o úpravy § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré vyžaduje, aby námietku premlčania účastník výslovne vzniesol).

V prejednávacom prípade ide o právny (úverový) vzťah účastníkov uzatvorený na základe ust. § 467 Obchodného zákonníka (absolútny obchod), avšak zároveň ide o vzťah spotrebiteľský, na ktorý sa vzťahuje režim spotrebiteľského práva a Občiansky zákonník.

V odvolacom konaní odvolaciemu súdu neprináleží nahradzovať chýbajúci právny názor prvostupňového súdu ohľadom právnej kvalifikácie a jej výkladu, na ktorej má byť založené prvostupňové rozhodnutie. Pripustiť takýto postup odvolacieho súdu by mohlo znamenať odňatie možnosti účastníka konania náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov (§ 221 ods. 1 písm. f) O. s. p.).

V dôsledku nesprávnej aplikácie právneho predpisu, potom rozhodnutie prvostupňového súdu nemožno mať za riadne odôvodnené, presvedčivé, preskúmateľné a ani správne.

Odvolací súd tiež konštatuje, že okresný súd sa nedostatočne zaoberal, resp. jeho rozhodnutie nie je náležite odôvodnené, nie je zrozumiteľné, presvedčivé a preskúmateľné z hľadiska výšky „dlhu“, úroku a úroku z omeškania, vrátane odkedy a dokedy úročené vo forme riadneho (bežného) úroku a vo forme úroku z omeškania navrhovateľovi patrí (ekonomické inštitúty - istina úveru, úrok z úveru, úrok z omeškania úveru - súd náležite nerozlišuje).

Napr. okresný súd na st. 6 rozsudku uviedol, že „súd má za to, že v danom prípade sa zmluvné strany dohodli, že právny predchodca navrhovateľa je oprávnený úročiť úver až do jeho úplného zaplatenia, t.j. do dňa splatenia úveru. Preto súd priznal navrhovateľovi úrok vo výške 18,40 % ročne zo sumy 1.313,72 eur od 22.12.2010 do zaplatenia. A súd považoval za odôvodnený aj nárok v časti zaplatenia úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1313,72 eur od 12.08.2011 do zaplatenia, pretože mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásená k 17.02.2011.“ Z uvedeného nemožno vyvodiť iné než, že odôvodnenie rozhodnutia o priznanom nároku je neúplné, nedostatočné, nepresvedčivé a nezrozumiteľné. Na inom mieste síce súd v rozhodnutí uvádza, že v rámci „istiny po splatnosti“ vo výške 1337,70 eur sú obsiahnuté riadne úroky vo výške 671,29 eur do dňa 21.12.2010, poplatky v sume 100,55 eur, čomu možno dodať, že zjavne ide o úroky (bežné), kapitalizované ku dňu postúpenia pohľadávky. Podľa názoru odvolacieho súdu, keďže riadny (bežný) úrok z úveru možno počítat iba do dňa splatnosti úveru, teda v tomto prípade do dňa mimoriadnej splatnosti úveru do 17.02.2011, a to z dlžnej istiny „úveru“, pričom suma 1 313,72 eur (ktorú súd v rozhodnutí nazýva „istinou po splatnosti“) nepredstavuje dlžnú „istinu úveru“, ak súd rozhodnutím priznal „úrok“ vo výške 18,40 % ročne zo sumy 1337,70 eur do zaplatenia“ počítaný od 22.12.2010, nie je dostačujúce keď iba odkazuje na to „že zmluvné strany sa takto dohodli“. Faktom je, že takúto „dohodu“ bližšie v rozhodnutí súd nešpecifikuje, nekonkretizuje. Z rozhodnutia nie je zrejmé a jednoznačné z čoho tento nárok súd vyvodil, čím ho má preukázaný. Možno sa len domnievať, že súd vzal za základ svojho rozhodnutia „uznanie a dohodu o úhrade záväzku zo dňa 19.08.2011“, ktorú však iba letmo spomenul v rozhodnutí bez toho, aby sa bližšie zaoberal posúdením jej právnej relevantnosti. V odvolaní odporkyňa sa bráni tým, že uznanie sumy 1434,08 eur podpísala pod nátlakom navrhovateľa. Obdobné výhrady voči dohode uviedla už v priebehu konania na prvom stupni (napr. podanie zo dňa 25.09.2014).

Dôvod zrušenia rozhodnutia spočíva aj v tom, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, na základe toho dospel k nesprávnym záverom, a jeho rozhodnutie vo veci samej aj z tohto dôvodu nemôže byť a nie je správne.

Keďže prvostupňový súd bude vo veci ďalej konať, rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Záverom odvolací súd poznamenáva, že v priebehu odvolacieho konania, dňa 08.01.2015, bolo Okresnému súdu v Banskej Bystrici doručené oznámenie Združenia spotrebiteľov Slovenska, o. z. , IČO 42 309 166, so sídlom J. Kráľa 7, Banská Bystrica, ktorým zahlásilo svoj vstup do konania na strane odporkyne ako vedľajší účastník. Nakoľko vedľajší účastník zahlásil svoj vstup do konania po účinnosti zákona č. 353/2014 Z. z., ktorým bolo novelizované ust. § 93 O. s. p. o možnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania v prípade, ak ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, a súčasťou jeho podania nie je súhlas odporkyne s takýmto vstupom do konania na jej strane, odvolací súd na toto podanie neprihliadal (§ 93 ods. 3 veta druhá O. s. p. v platnom znení).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu odvolacieho súdu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.